

Vintraj Tagoj en Turku

8.–9.3.2014,

p. 10–13

Kieli kuuluu kansalle, p. 3–4

- ♦ Novaĵoj el Taivalkoski, p. 6
- ♦ KER kaj Ĉina muzeo, p. 14
- ♦ Helvetinkävijä – Kohtaaminen, p. 18–19

ESPERANTOLEHTI

Esperanta Finnlando ♦ Esperantobladet

ISSN: 0787-8206

Kielipoliittinen kulttuurilehti. Suomen Esperantoliitto ry:n äänenkannattaja.
Språkpolitisk kulturtidskrift. Organ för Esperantoförbundet i Finland.
Kultura periodaĵo lingvopolitika. Organo de Esperanto-Asocio de Finnlando.
Perustettu/Grundad/Fondita 1918. Esperantolehti ekde/från 1989 lähtien.
Esperanta Finnlando 1918–23, 1948–53, 1959–1987.
Ilmestyy viisi kertaa vuodessa. Utkommer fem gånger i året. Aperas kvinfoje jare.

Toimitusryhmä/Redaktionsgrupp/Redakta grupo: ✉ eafgazeto@esperanto.fi
Päätoimittaja/Chefredaktör/Ĉefredaktoro: *Robert Bogenschneider*
Rusthollintie 6 C 10, 28430 Pori ✉ robog@gmx.de
Taitto/Layout/Enpaĝigo: *Maj-Lis Krouvi* ✉ maj-lis@maisapaja.info
Vastaava toimittaja/Ansvarig redaktör/Respondeca redaktoro: *Tuomo Grundström*

Tilauhinta/Prenumerationspris/Abonprezo: 24 EUR/vuosi/år/jaro
Jäsenhinnat: katso jäsenjärjestöt-sivu/ Por membroj: rigardu antaŭlastan paĝon

Tilaukset, osoitteenmuutokset/Abonoj, adressanĝoj:
Suomen Esperantoliitto, Siltasaarenkatu 15 C 65, 00530 Helsinki.

☎ 044 2642 742 ✉ eaf@esperanto.fi

Prenumerationer, adressförändringar: EAF, Broholmmsgatan 15 C 65, 00530 Helsingfors.
Pankkitili/Bankkonto: FI11 8000 1700 2308 25 DABAFIHH (Danske Bank 800017-230825).

Julkaisija/Utgivare/Eldonanto: Suomen Esperantoliitto ry – Esperanto-Asocio de Finnlando.
Painosmäärä/Upplaga/Eldonkvanto: 330

Kansi/Pärm/Kovrile: Kari-Petteri Kakko: *Tänään (Hodiaŭ)*. Foto: *TO*.

Esperanto-Asocio de Finnlando ♦ Suomen Esperantoliitto ry

Fondita/Perustettu/Grundad: 1907

Prezidanto/Puheenjohtaja/Ordförande: *Tuomo Grundström*
Anundilankatu 3, 26100 Rauma. ☎ 0440 199 766 ✉ eafprezidanto@esperanto.fi

Vicprezidanto/Varapuheenjohtaja/Vice ordförande: *Päivi Saarinen*
Ruorimiehenkatu 5 C 23, 02320 Espoo. ☎ (09) 813 3217 ✉ paivi.saarinen@iki.fi

Sekretario/Sihtööri/Sekreterare: *Tiina Oittinen*
Puutarhakatu 26 A 11, 20100 Turku. ☎ (02) 230 5319 ✉ eafsekretario@esperanto.fi

Aliaj estraranoj / Hallituksen muut jäsenet / Övriga styrelsemedlemmar:

Tiina Kosunen, Viittakorpi 2 D 22, 02280 Espoo. ☎ 044 576 3314, tiina.kosunen945@gmail.com
Paula Niinikorpi, Rusthollintie 6 as. 10, 28430 Pori. ☎ 040 527 4821 ✉ paula.niinikorpi@gmail.com
Jukka Nikoskelainen, Pohjolankatu 11, 20100 Turku. ☎ 050 525 3745 ✉ juknik@utu.fi
Keith (Keke) Uber, Poutapolku 3 B 30, 02110 Espoo. ☎ 040 413 4252 ✉ keith_uber@yahoo.com

Vicestraranoj/Varajäsenet/Suppleanter:

Tapani Aarne, Epilänkatu 41 E 7, 33270 Tampere. ☎ 050 5245 823 ✉ tapani.aarne@mbnet.fi
Robert Bogenschneider, Rusthollintie 6 as. 10, 28430 Pori. ☎ 040 352 4685 ✉ robog@gmx.de
Börje Eriksson, Erkontie 24 C 11, 16300 Orimattila. ☎ 040 779 3487 ✉ esperarto@phnet.fi

Kasisto/Rahastonhoitaja/Kassör: *Tiina Kosunen*

Viittakorpi 2 D 22, 02280 Espoo. ☎ 044 576 3314 ✉ eafkasisto@esperanto.fi
Pankkitili/Bankkonto (EAF): FI11 8000 1700 2308 25 DABAFIHH (Danske Bank 800017-230825).

Peranto de UEA / Maksut UEA:lle / Betalningar till UEA:

FI66 8000 2005 9953 69 DABAFIHH (Danske Bank 800020-5995369) (UEA/EAF Päivi Saarinen)
Adreso ĉe la EAF-oficejo. / Käytä Suomen Esperantoliiton toimiston osoitetta.

Officejo/Toimisto/Kontor: Siltasaarenkatu 15 C 65, 00530 Helsinki, avoinna tiistaisin klo 17–19.
☎ 044 2642 742 (puh.vastaaaja/respondilo). Malfermita: marde 17–19-a horo ✉ eaf@esperanto.fi

Internet: www.esperanto.fi ♦ www.facebook.com/Finnlando ♦ Twitter: @finnlando aŭ twitter.com/#!/finnlando

Kieli kuuluu kansalle

Esperantolehden tässä numerossa (s. 6) on oikeuskanslerinviraston päätös 13.11. Apulaisoikeuskansleri Mikko Puumalainen ottaa kantaa kahteen kanteluun ja vaatii Aalto-yliopistoa ilmoittamaan ensi vuoden maaliskuun loppuun mennessä, millaisin säännöin se käyttää suomea; yliopiston kauppakorkeakoulu kun on muuttanut kaikki ylemmät tutkinto-ohjelmat englanninkielisiksi.

Yliopistolaki määrää opetus- ja tutkintokieliksi suomen. Vieraskielisestä opetuksesta ja tutkinnoista pitää siis säätää erikseen. Opetus- ja kulttuuriministeriössä on tietävästi valmistella esitys yliopistolain muuttamisesta (mm. EL 2/2013 s. 3). Professori Olli Mäenpään ja vararehtori Martti Raevaaran lausunnoista saa käsityksen, että vieraskielisyys on silkkaa edistystä ja että meidän kansalliskielemme joutavatkin jäämään toissijaisiksi.

Oikeuskanslerinviraston vaatimuksena on määritellä, missä määrin suomen ohella tai sijasta käytetään vierasta kieltä (nyt siis englantia, mutta sen paikalle voi ajatella muunkin kielen) ja ”missä määrin opiskelija saa käyttää suomen kieltä tenttivastauksissaan, kirjallisisa töissään tai luennoilla”. Huomiota kiinnittää ”saa käyttää”: Kyse on todellakin oikeudesta kansalliskieleen. Onko siis mahdollista, että yliopistolailla tai alemmalla säädöksellä, tutkintosäännöllä, voi ohittaa opiskelijoiden – ja useimpien opettajien – äidinkielen?

Perustuslaki määrittelee kansalaisten kielelliset oikeudet niukasti. Kuudes pykälä säättää yhdenvertaisuudesta: ”Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.” Tässä kiinnittyy huomio ”hyväksyttävään syyhyn”. Olisiko yliopisto-opintoihin hakeutuminen hyväksyttävä syy kieltää äidinkielen opiskelu? Sehän on tunnettua, että vaikkapa vammaisuuden vuoksi luokittelu

hyväksytään käytännössä yhä edelleen. Oikeudesta kieleen ja kulttuuriin säätää perustuslain 17. pykälä, että ”julkisen vallan on huolehdittava maan suomen- ja ruotsinkielisen väestön sivistyksellisistä ja yhteiskunnallisista tarpeista samanlaisten perusteiden mukaan”. Taataan siis kansalliskielten puhujien tasapuolinen kohtelu, mutta ei sanota mitään tuon kohtelun sisällöstä. Sivistyksellisistä oikeuksista lausuu 16. pykälä näin: ”Jokaisella on oikeus maksuttomaan perusopetukseen. Oppivelvollisuudesta säädetään lailla. Julkisen vallan on turvattava, sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään, jokaiselle yhtäläinen mahdollisuus saada kykujensä ja erityisten tarpeidensa mukaisesti myös muuta kuin perusopetusta sekä kehittää itseään varattomuuden sitä estämättä. Tieteen, taiteen ja ylimmän opetuksen vapaus on turvattu.” Tällä voi yhtä hyvin perustella kuin vastustaa perusopetusta ylemmän koulutuksen kielellistä rajoittamista – ”kykyjen ja erityisten tarpeitten mukaisesti” – tai oikeuttaa sitä ”vapaudella”.

Näyttää siltä, että Mikko Mäkitalon esseen ”Onko Suomessa kielipolitiikkaa?” (EL 3, 4 ja 5/2012) johtopäätös, ettei sitä ole, on valitettavan, tai ennemminkin pelottavan, lähellä totuutta. Mikään ei takaa sitä, että suomi ja ruotsi pysyisivät meillä sellaisina yhteiskielinä, jotka yhdistäen kaikki kansankerrokset toisiinsa muodostavat yhteyden paitsi tieteellis-teknis-taloudellisen ”eliitin” ja muun väen, myös eriy-

tyneitten ”eliittien” välillä. Suomi on vuosisadan aikana kehittynyt poikkeuksellisen yhteiseksi ja yhdistäväksi sivistyskieleksi. Professori Heikki Paunonen kirjoitti (HS 30.5.2013) vastauksena lehden väitteeseen, ettei ”kukaan ole älähtänyt englannin kielen pääroolista yliopisto-opinnoissa”, että kyllä hän kollegoineen on sen tehnyt, ja monet muutkin, kuten suomentaja Kimmo Pietiläinen. ”Englannin yleistymisen yliopistokieleksi on johtamassa siihen, että Suomessa on englanniksi koulutettu yläluokka ja tavallinen kansa, joka ei enää saa selvää edes jokapäiväisestä arkiviestinnästä. Silloin ollaan palaamassa 1800-luvulle, jolloin Suomi jakautui kahtia, kielitaitoiseen sivistyneistöön ja suomenkieliseen rahvaaseen. Siihenkö pyritään?”

Voisikohan kynnisesti vastata, ettei suinkaan, päinvastoin. ”Eliitin” tavoite on pitemmällä. Taannoisessa naapurimaassamme Neuvostoliit-

tossa käännettiin pienten tasavaltojen korkeakouluopetusta johdonmukaisesti venäjänkieliseksi. NL:ssa kuten Yhdysvalloissakaan ei ollut lainkaan liittovaltiotasoisia kielilainsäädäntöä. Ei ilmaistuna eikä kai aiottunakaan tarkoitukse-
na ollut maarahvaan painaminen maan tasalle. Se oli kuitenkin tuloksena. Miten uudet olot ja länsisidonnaisuus vuorostaan englantilaistavat, siitä on baltialaisilla naapureillamme jo paljon kokemusta. – Esperantistinäkökulmaa globaaliseen pakkoenglantiin (tai mihin tahansa suurvaltakieleen) voikin ehkä osuvimmin kuvata niin, että se on sama kuin itämerennaapureittemme suhtautuminen taannoiseen alueelliseen venäjään. Sitä käytetään, osataan ehkä hyvinkin, se on toimivien yhteisöjen kelpo apukieli, mutta ei siitä välttämättä pidetä.

Tuomo Grundström

Oficeja deĵoro lunde 30.12.

Päivystys toimistolla maanantaina 30.12.

La ĉi-jare lasta deĵoro en la oficejo de EAF okazos escepte jam lunde, la 30an de decembro inter la 17-a kaj 19-a horoj. Ni festas la proksimecon de la jarfino per gloĝo kaj spickukoj. Eblas babili kaj ludi tabulludojn kun la aliaj ĉe-estantoj. La adreso de la oficejo estas Siltasaarenkatu 15 C 65, Helsinki. Bonvenon!

Tämän vuoden viimeinen päivystys Esperantoliiton toimistolla on poikkeuksellisesti maanantaina 30. joulukuuta kello 17–19. Tarjolla on glögiä ja pipareita. Luvassa on myös rauhallista yhdessäoloa jutustelun ja lautapelien merkeissä. Toimiston osoite on Siltasaarenkatu 15 C 65, Helsinki. Tervetuloa!

Kesäkurssi Orivedellä

Esperanton kesäkurssi 2014 pidetään Oriveden Opistossa 14.–18.7.2014. Opisto on ollut tunnettu kurssipaikka jo kauan, sekä talvela että kesällä. Opistossa on hyvin varustetut luokkahuoneet ja asutaan kahden hengen huoneissa, lisämaksusta yksinään. Oriveden kaupunki on hyvien liikenneyhteyksien varrella, 45 km Tampereelta ja 109 km Jyväskylästä.

Kurssi alkaa maanantaina 14.7. klo 11.30 lounaalla, jonka jälkeen klo 13 on koko opiston yhteinen kurssin avaus. Tämä kesätapaamisemme päättyy perjantaina 18.7. iltapäiväkahviin n. klo 13.30. Opettajana on *Gražina Opulskienė* Liettuasta.

Tarkempia tietoja tulee seuraaviin Esperantolehtiin.

Eventokalendaro – Tulevia tapahtumia

2013

- Esperantokirjallisuuden päivä lauantaina 14.12.2013 klo 13–15 Sellon kirjaston aulaassa Espoossa. 15. joulukuuta on Ludwik Zamenhofin, ”Tohtori Esperanton” (1859–1917) syntymäpäivä. Sitä vietetään esperantokielen kirjallisuuden päivänä.

2014

- 8.–9.3. Vintraj Tagoj en *Turku*
- 6.–9.6. 91-a Germana kongreso (<http://esperanto.de/gek>) en Erfurto (Turingio), Germanio
- 28.6.–4.7. 50-a BET en *Jelgava*, Latvio
- 6.–12.7. 10-a Eŭropa Esperanto-Kongreso

en *Rijeka*, Kroatio (<http://eeu-kongreso.webnode.com/>)

- 12.7.–20.7. SES-2014 en *Nitra*, Slovakio (<http://ses.ikso.net/>)
- 14.–18.7. Somera kurso en *Orivesi*
- 18.–25.7. 70-a IJK en *Fortaleza*, Brazilo (<http://ijk.brazilo.net/>)
- 26.7.–2.8. 99-a UK en Bonaero (Buenos Aires), Argentino (http://www.uea.org/kongresoj/uk_2014.html)
- 23.–30.8. 81-a Itala kongreso, Fai de la Paganela (Sudtirolo), Italio (<http://kongreso.esperanto.it/81/>)
- en septembro: Aŭtunaj Tagoj en *Iisalmi*

Esperantoksi ilmestyy jatkuvasti niin kauden- kuin tietokirjallisuutta, runoa ja proosaa, alkuperäistä ja käännettyä. Esperantokirjallisuus käsittää kymmeniätuhansia nimikkeitä. Sitä on näytteillä ja siitä kerrotaan Sellon tapahtumassa. La Zamenhof-Taga evento de

Esperanto-Asocio de Finnlando okazos ĉi-jare en Espoo apud Helsinki, en biblioteko Sello sabaton 14.12. je 13–15-a horoj. Sello estas la granda centro ĉe la fervoja stacio Leppävaara (Leppävaarankatu 9), atingebla per la lokaj trajnoj A, E, U, Y aŭ S de Helsinki.

Latvia Esperanto-Asocio invitas Vin partopreni la **jubileajn 50-ajn Baltiajn Esperanto-Tagojn (BET-50) – la plej popularan Esperanto-aranĝon en Baltiaj landoj**, la aranĝon kiu havas jam pli ol 50-jaran historion (la unua BET okazis en 1959 ĝuste en Latvio).

TEMPO: de la 28-a de junio ĝis la 5-a de julio 2014. **LOKO:** Jelgava – la kvara plej granda urbo de Latvio, 63 mil. En centra Latvio, Zemgale, 42 km de Rigo, 295 km de Vilnius kaj 350 km de Tallinn. BET-ejo: La Ŝtata gimnazio de Jelgava, strato Mātera 44. **MOTO:** Sen pasinteco ne estas estonteco, sen komenco ne estas daŭrigo. **PROVIZORA PROGRAMO:** diversnivela Esperanto-kursoj, enkonduka kurso en latvan lingvon, Somera Univer-

sitato, Sankta Meso en Esperanto, Interkona, Nacia kaj Internacia Vesperoj, duontagaj kaj tuttaga ekskursoj, kvizoj, filmoj, kantoj, dancoj k. a. aranĝoj. **KOTIZO** ĝis 31.12.2013 40 EUR, ĝis 31.3.2014 50 EUR, poste kaj surloke 60 EUR. Infanoj kaj lernantoj aliĝkotizon ne pagas, studentoj kaj handikapuloj pagas 50%. **LOĜADO:** 1) po 7 EUR diurne por persono en 2–3 lita ĉambro en studenta hotelo de lernejo (duŝejo kaj necesejo en koridoro), matenmanĝo ne inkluzivita; 2) po 15 EUR diurne por persono en 2–3 lita ĉambro en studenta hotelo de lernejo (ĉambro kun duŝejo kaj necesejo), matenmanĝo ne inkluzivita; 3) po 30–100 EUR diurne por ĉambro en hoteloj de Jelgava. **ALIĜO KAJ PAGO:** **Trovu plenan informilon kaj aliĝilon ĉe www.esperanto.lv**

Oikeuskanslerinvirasto, tiedote 10/2013 13.11.2013 11.08

Suomen kielen tulee säilyä yliopiston opetus- ja tutkintokielenä

Apulaisoikeuskansleri Mikko Puumalaisen mukaan yliopistolaki suo yliopistoille laajan harkintavallan opetuskielistä. Muiden kielten käyttö ei kuitenkaan saa olla niin laajaa, että suomen kielen asema opetus- ja tutkintokielenä syrjäytyy.

Oikeuskanslerinvirastoon oli tehty kaksi kantelua, joissa arvosteltiin Aalto-yliopiston kauppar korkeakoulun syksyllä 2013 käyttöön ottaa menettelyä, jossa yliopisto tarjoaa uusille opiskelijoille vain englanninkielisiä maisterin- koulutusohjelmia.

Yliopistolaisissa määritellään yliopistoissa käytettävät opetus- ja tutkintokielet. Aalto-yliopiston kauppatieteellisen alan opetus- ja tutkintokieli on suomi. Laki siis edellyttää, että suomen kielen on oltava yhtenä perustutkin- non opetus- ja tutkintokielenä kauppatieteelli- sellä alalla. Tämän lisäksi yliopisto voi oman harkintansa mukaan päättää mitä muita kieliä

käytetään opetus- ja tutkintokielenä ja opinto- suorituksissa.

Apulaisoikeuskansleri Puumalaisen mukaan Aalto-yliopiston kauppar korkeakoulun tulisi esimerkiksi tutkintosäännössään määrittellä se, missä määrin suomen kielen sijasta tai ohella käytetään englannin kieltä. Lisäksi tulisi mää- ritellä missä määrin opiskelija saa käyttää suo- men kieltä tenttivastauksissaan, kirjallisissa töissään tai luennoilla.

Apulaisoikeuskansleri Puumalainen pyytää- kin Aalto-yliopistoa viimeistään 31.3.2014 toi- mittamaan hänelle tiedon siitä, mihin toimenpi- teisiin yliopisto on hänen päätöksensä johdosta ryhtynyt.

*Valtioneuvoston verkkopalvelu
www.valtioneuvosto.fi
info@vnk.fi*

Novajoj el Taivalkoski

La tutmonda fabelkonkurso por infanoj, nun- tempe organizata de Esperanto-societo de Oulu kaj la Kultura Asocio de *Metsäkylä*, ricevis du fabelojn ĉi-jare.

Kategorio A:

”MAZI-grupo” de infanoj ĝis 7-jaroj verkis la fabelon ”La bovido Kasper”. La grupo verkis la fabelon dum festa infana semajno 2013 en Greziljono.

Kategorio C:

Roxana Cozan verkis la fabelon ”Mistera even- to”. Roxana loĝas en Rumanio.

Gratulon por la verkintoj de ambaŭ fabeloj

kaj multegajn dankojn pro la partopreno. Etaj premioj kaj diplomoj estos sendotaj al la infanoj kiuj partoprenis al nia konkurso. La fa- beloj troviĝas en la arkivo de *Päätaalo*-institutito.

Al la finnlingva konkurso partoprenis 1561 fabeloj. La fabelo ”Avino Hilma” venkis, ĝi es- tis verkita de *Erika Rautakorpi* el *Kuusamo*, la najbara komunumo de *Taivalkoski*.

Kun salutoj

*Aini Vääräniemi
Prezidantino de Esperanto-societo de Oulu
Taivalkoski, Metsäkylä*

Ĉu trian fojon ekzameno en Finnlando?

Katalin Kováts planas organizi la trian tutmondan skriban ekzamentagon en majo 2014. La dato de tiu sabato ankoraŭ ne estas definitive decidita. Ankaŭ ni en Finnlando planas partopreni, se bezonata kvanto da kandidatoj (5) sin anoncos.

La skriba ekzameno sukcese okazis jam dufoje en Finnlando. Ambaŭjare pluraj personoj partoprenis ĝin. Ili trapasis ĝin en tri kategorioj: B1, B2 kaj C1. Tiuj, kiuj nun jam havas la diplomon B1 aŭ B2 havas nun bonan eblon fari pli altan ekzamenon.

Pri la ekzamenoj mi proprasparte povas diri, ke ili enhavas tre diversajn taskojn, tiajn, kiuj ŝajnas esti facile respondeblaj kaj tiajn, en kiuj oni sentas sin esti tute devojiĝinta. Do, la taskaro estas tia kia devas esti en grava ekzameno.

Kial havigi al si dokumenton pri sia lingvoscio? Mi pensas, ke plej multaj volas montri al si mem, kiom ili scias, kiun nivelon ili jam atingis. Krome tiuj, kiuj ankoraŭ studas en universitato aŭ iu alia altlernejo eventuale povas profiti pri la atestilo, ĉar la Konsilio de Eŭropa staras malantaŭ la Komuna Eŭropa Referenckadro por lingvoj. La ekzameno nomiĝas KER-ekzameno. Per la atestilo oni povas montri sian lingvoscion serĉante stud- aŭ laborlokon.

Se vi eĉ iom interesiĝas, kontaktu la subskribinton. La kontaktoscioj troviĝas sur la antaŭlasta paĝo de Esperantolehti. ELFI povas helpi vin.

Sylvia Hämäläinen
ELFI sekciestro

Juna amiko, kansainvälinen esperanton kielen eritasoisten opiskelijoiden lehti

Nykyiset Juna amikon tilaajat ovat varmaan-kin jo tuskastuneet, koska luvattua kolmea lehteä ei tunnu kuuluvan. Stefan MacGill oli ylityöllistetty monta vuotta. Hän jätti jo ELFI:n johtamisen kesällä ja kongressissa hänet valittiin UEA:n varapuheenjohtajaksi. Nyt on myös Juna amikon toimitus siirtynyt Stano Marčekille, joka tähän saakka on toimittanut Esperanto Revuota. Hänellä on kirjankustantamo ja hän on kirjoittanut maailmanlaajuista suosiota saavuttaneen oppikirjan *Esperanto per rekta metodo*, joka suomeksi on nimeltään Esperanto mutkattomasti.

Numero 2/2013 ilmestyy vielä tänä vuon-

na. Ensi vuonna ilmestyy 4 numeroa kolmen sijasta. Siis tilaamista kannattaa jatkaa ja uusien tilaajien kannattaa tutustua Juna amikon monipuoliseen sisältöön. Lehden saa 16 euron vuosimaksulla ja kolme tilausta samaan osoitteeseen maksaa 3 x 13 EUR. Tee tilauksesi tammikuun loppuun mennessä.

Tilauksia välittää
Sylvia Hämäläinen
sylvia.h@kolumbus.fi
F.E. Sillanpään katu 2 C 46
33230 TAMPERE
050 321 4313

Novajō en la libroservo de EAF

La brava knabo Tinĉjo denove aventuras en Esperanto en la plej laste tradukita bildstrioalbumo "La templo de l' suno". En ĉi tiu aventuro Tinĉjo kun la fidelaj amikoj kapitano Hadoko kaj hundo Milu' volas savi la profesoron Sungirul' en Sud-Ameriko.

Ĉi tiun kvaran esperantlingvan Tinĉjoalbumon eblas nun facile mendi ankaŭ de la libroservo de EAF je prezo de 12,50 eŭroj

plus sendokostoj.

Skribu al cafمندoj@esperanto.fi por mendi vian ekzempleron.

PN

Esperanto-societo de Turku decembre 2013

Esperanto-societo en Turku (EST) havos la tradician julan, kristnaskan festeton jaŭde 19.12. ekde la 17-a en la salono de NNKY, *Vähä Hämeenkatu 12*. En la programo i.a. bildoj kaj rakontoj pri la ĉi-jara itala kongreso kaj vizito de la julavo. Pliaj informoj de la sekretario de EST: *Leena Tiusanen*, leena.tiusanen@elisanet.fi, tel. 050 5757 956. Bonvenon!

Turun Esperanto-yhdistyksen perinteinen pikkujoulujuhla on torstaina 19.12. klo 17.00 alkaen NNKY:n kokoustiloissa, os. Vähä Hämeenkatu 12. Ohjelmassa jouluisten asioiden lisäksi mm. kuvia ja kertomuksia tämänvuotisesta Italian esperanto-kongressista. Lisätietoja yhdistyksen sihteeriltä: Leena Tiusanen, leena.tiusanen@elisanet.fi, tel. 050 5757 956. Tervetuloa!

Alvoko – Kutsu – Kallelse

La laŭstatuta jarkunveno de Esperanto-Asocio de Finnlando okazos sabaton, la 8-an de marto, 2014 je la 15-a horo en Turku, en la kunvenejo de NNKY, adreso: *Vähä Hämeenkatu 12*. En la kunveno estos traktitaj la laŭstatutaj jarkunvenaj aferoj.

Esperanto-Asocio de Finnlando – Suomen Esperantoliitto ry:n sääntömääräinen vuosikokous pidetään lauantaina 8.3.2014 klo 15.00 alkaen Turussa, NNKY:n kokousti-

loissa, *Vähä Hämeenkatu 12*. Kokouksessa käsitellään liiton sääntömääräiset vuosikokousasiat.

Esperantoförbundet i Finland håller sitt stadgenliga årsmöte lördagen den 8.3.2014 kl. 15.00 i Åbo i NNKY mötesutrymmen, *Vähä Hämeenkatu 12*. Mötet behandlar de i förbundets stadgar föreskrivna årsmötesärendena.

La estraro – Hallitus – Styrelsen

Joulukirjat Esperantoliitolta

Tilaa eafmendoj@esperanto.fi tai
EAF, Siltasaarenkatu 15 C 65, 00530 Helsinki,
tai puh. 044 2642 742 (vastaaja). Vaikkapa
Tohtori Zamenhof ja kansainvälinen kieli.
Elämäkerta, 146 s., 10 EUR
Esperanto mutkattomasti, oppikirja 10 EUR
Kivi: Sep fratoj, 392 s., 20 EUR
Muminvalo, 109 s., 12 EUR
Estonio, lando kaj popolo, 64 s., 10 EUR
Tinêjo - La templo de l'suno, 62 s., 12,5 EUR
Kalevala, 392 s., 10 EUR
Peer Gynt, 258 s., 15 EUR
Esperantopinssi, 1,50 EUR.

Esperanto-societo Antaŭen informas

Antaŭen havis siajn elekto- kaj estrarkunveno-
nojn la 18-an de novembro. Estraranoj por
la jaro 2014 estos jenaj:

- *Jukka Laaksonen*, prezidanto
- *Sylvia Hämäläinen*, vicprezidanto
- *Tapani Aarne*, sekretario/kasisto
- *Lauri Liukkonen*, estrarano
- *Veli Hämäläinen*, estrarano
- Vicestaranoj: *Terhi Laaksonen*,
Marjatta Ström, *Markus Sunela* kaj
Pentti Järvinen.
- Agadkontrolantoj: *Anja Karkiainen* kaj
vice *Erkki Kempainen*.

Eventoj en la jaro 2014 en la klubejo "Nesto":

- 13.01. je la 17: Januara vespero
- 03.02. je la 17: Februara vespero
- 17.02. je la 17: Jarkunveno
- 03.03. je la 17: Marta vespero
- 07.04. ja la 17: Aprila vespero

En junio estos ekskurso. Bv. vidi preci-
ze pri temoj de vesperoj ktp. ĉe la retejo de
Antaŭen: www.esperanto.fi/tampere/Ohjelma

Estu paco, regu am'

(kantebla kiel "Joulupuu...")

Kristnask-arbo alta staras
kun steleto sur la pint'.
Bonodoron oni klaras
de frandaj' kaj hiacint'.
Bondeziras kart', donaco,
or-ruband', kandela flam',
ke sur tero estu paco,
ke sur tero regu am'!

Venas Sankta Nikolao,
dika, ruĝvestita gast'.
De kabano al vilao
rapidegas li kun hast'.
El la sledo de boaco
li salutas per proklam'.
Sur la tero estu paco,
sur la tero regu am'!

Amuziĝas ĉe la arbo
ĉiu samfamilian'.
Beb', infan', oldul' kun barbo
ronde dancas man' en man'.
kun rideto sur vizaĝo,
laŭ kantad' en gaja gam'.
Sur la tero estas paco,
sur la tero regas am'.

Ĝis post horoj noktomezaj
daŭras fest' laŭ tradici',
la palpebroj iĝas pezaj
al etuloj pli kaj pli.
Ekdormonte jam pro laco
flustras ili en piĝam'.
Sur la tero restu paco,
sur la ter' plu regu am'!

Anja Karkiainen

Vintraj Tagoj – Talvipäivät

Turku 8.–9.3.2014

Kunvenejo: salono de NNKY, adreso:

Vähä Hämeenkatu 12, Turku

Kokouspaikka: NNKY:n sali, osoite: *Vähä Hämeenkatu 12, Turku*

Temo: Akademio respondas ankaŭ en Finnlando

Aihe: Esperantokielen akademia toimii myös Suomessa

Programo – Ohjelma (*ŝanĝoj eblas - muutokset mahdollisia*)

Vendredo / Perjantai, 7.3.2013

17.00–18.30 en la ĉefbiblioteko, salono *Studio, Linnankatu 2:* Publika aranĝo kun prezentado de Esperanto kaj diskuto pri lingvaj aferoj.

Turun pääkirjaston Studio-salissa, Linnankatu 2: Yleisötilaisuus, jossa esperanton kielen ja kulttuurin esittelyä sekä keskustelua kieliasioista.

Sabato / Lauantai, 8.3.2014

10.00–12.00 Kunvenoj de membroasocioj de EAF laŭ alvokoj. Suomen Esperantoliiton jäsenjärjestöjen kokouksia.

12.00–13.00 Lunĉo. Aliĝu al komuna lunĉo en rest. *Teini, proprakoste.* Lounas. Ilmoittaudu yhteiselle omakustanteiselle lounaalle rav. *Teinissä.*

13.00–13.15 Malfermo de la tagoj. Libroservo malfermita. *Päivien avaus. Kirjamyyntipalvelu.*

13.15–14.00 Presentado de la venonta UK-lando kaj urbo **Bonaero.** Vuoden 2014 maailmankongressi Argentiinan Buenos Airesissa (esperantoksi Bonaero).

14.00–14.30 Malstreĉiĝo helpe de jogo. **Gvidas Aila Nieminen el Turku.** Joogarentoutushetki Aila Niemisen johdolla.

14.30–15.00 **Kafo.** Kahvi.

15.00–17.00 Jarkunveno de EAF (komence kontrolo de rajtigiloj). Suomen Esperantoliiton vuosikokous (aluksi valtakirjojen tarkastus)

17.00–17.30 **Paŭzo.** Tauko.

17.30–18.30 Akademio respondas -podio: **Jouko Lindstedt kaj Harri Laine, gvidas Tuomo Grundström.** Kiel en UK, demandoj skribe, ne diskuto. Esperantokielen akademian jäsenet Jouko Lindstedt ja Harri Laine vastaavat kirjallisesti esitettyihin kysymyksiin. Vetäjä Tuomo Grundström.

18.30–19.00 Muzika momento, komuna kantado, ktp. *Musiikkituokio, yhteislaulua, ym.*

19.30– Komuna vesperumo kun manĝo en rest. *Koulu (Lernejo).* Anoncu vin por la vespermanĝo, al la restoracio senpaga eniro. Yhteinen illanvietto ja illallinen rav. Koulussa. Ilmoittaudu illalliselle, muuten rav. Koululuun vapaa pääsy.

Dimanĉo / Sunnuntai, 9.3.2014

9.00–10.45 Libroservo en salono de NNKY. Kirjapalvelu NNKY:n salissa.

10.00–11.00 Diservo en la katedralo de Turku. Jumalanpalvelus Turun tuomiokirkossa.

11.00–11.30 Mallonga ĉiĉeronado en la katedralo. Lyhyt opastettu kierros tuomiokirkossa.

11.30–12.30 Piedira promedado surborde de Aurarivero, rakontoj pri la pontoj: Unua ponto, nova biblioteka ponto, Myllysilta-ponto kun novaj statuoj

ambauflanke. Kävely Aurajoen rannalla, kertomuksia silloista: Ensimmäinen silta, uusi kirjastosilta, Myllysilta ja sen uudet taideteokset.

12.30–12.45 Muzeo de **Wäinö Aaltonen**, vizito en la aŭlo, kie sur la muro multlingve la poemo de **WA.** Fermo de la tagoj. Tutustuminen WA-museon aulassa olevaan monikieliseen runoon. Päivien päätös.

12.45–13.30 Lunĉo (fiŝosupo) aŭ kafo en **WA-kafejo (antaŭmendo).** Keittolounas tai kahvi Wäinö Aaltosen museon kahvilassa (etukäteisilmoitus).

14.00– Vizito al Arta muzeo de Turku kie ekspozicio de **Emil Wikström.** Tutustuminen oppaiden johdolla Turun taidemuseon uusimpaan näyttelyyn Emil Wikströmistä.

Vintraj Tagoj 2014

Vintraj Tagoj en marto 2014 estos tritaga aranĝo kun publikaj kaj internaj renkontiĝoj. Kiel vi vidas de la programo, ni konatiĝos kun akademiaj aferoj de la Esperanto-movado kaj havos surloke niajn enlandajn akademianojn Jouko Lindstedt kaj Harri Laine. Vendrede 7.3. estos je la 17-a horo publika aranĝo en la salono Studio de la ĉefbiblioteko kun prezentado de Esperanto kaj diskuto pri lingvaj temoj. Detaloj pri la aranĝo aperos en la sekva numero kaj niaj retpaĝoj.

Nia kunvenejo dum la semajnfino estos la salono de NNKY en la strato *Vähä Hämeenkatu* tuj malantaŭ la katedralo. Tie ni havos sabate diversajn travivaĵojn kaj por la korpo kaj por la animo. Post la jarkunveno de EAF, kie ankaŭ la estontaj aferoj estos deciditaj, la podio estos denove malferma por niaj akademianoj, kiuj sammaniere kiel dum la UK respondos al viaj demandoj donitaj surpapere. Kaj kompreneble ĉeestos libroservo de EAF kaj vendado de brokantaĵoj de EST.

Dimanĉo estos tago por vidi la urbon el turisma vidpunkto. Post la diservo en la katedralo kaj ĝia prezentado niaj profesiaj ĉiĉeronoj gvidos vin tra ambaŭ flankoj de la rivero *Aura*. Temas pri la pontoj kiuj helpas la uzadon de la rivero: nun en decembro estis malfermita, la plej nova ponto de la biblioteko (finne: Kirjas-tosilta). Ni marŝos ĝis la novkonstruita *Myllysilta*-ponto (ponto de la muelejo), rigardos tie la novajn statuojn kaj poste iros al la muzeo de Wäinö Aaltonen por admiri la poemon, kiu estas ĉizita ankaŭ esperantlingve sur la muro. Laŭ antaŭmendoj eblos lunĉo (fiŝosupo kun salato, pano, kafo) aŭ kafumado en la muzeo. Poste, tiuj kiuj havas tempon, povos sekvi niajn ĉiĉeronojn al la arta muzeo por vidi la plej novajn ekspoziciojn.

Esperanto-societo en Turku kune kun Esperanto-Asocio de Finnlando bonvenigas vin ĉiujn al la Vintraj Tagoj en Turku!

ALIGILO

Mi aliĝas al la Vintraj Tagoj de EAF 8.–9.3.2014 en salono de NNKY, Vähä Hämeenkatu 12, Turku

Nomo: _____

Adreso: _____

Tel./Fakso/Ret-adreso: _____

Aliĝkotizo (enhavas muzean viziton):

22 EUR..... ĝis 20.2.2014 _____

28 EUR..... post 20.2.2014 _____

Duono por FEJO-anoj sub 30 jaroj. Infanoj sub 15 jaroj sen aliĝkotizo. Personoj loĝantaj ekster Finnlando laŭ interkonsento.

Lunĉo sabate (10–25 EUR): _____

(pago surloke, aliĝu por rezervado de lokoj):

Vespermanĝo sabate (10–25 EUR): _____

(pago surloke, aliĝu por rezervado de lokoj):

Rondirado dimanĉe (aliĝo petata): _____

Lunĉo dimanĉe en WA-muzeo (8,80 EUR): _____

(pago surloke, aliĝu por rezervado de lokoj):

Entute pagenda al la konto de EAF: _____

Pagoj al la konto:

Sampo FI11 8000 1700 2308 25

Bv. uzi la VT-referencnumeron 4640 (ne skribu aliajn informojn en la pagilo).

Pliaj informoj aŭ deziroj aŭ demandoj

(eblas sendi rekte al kontaktuloj): _____

Bonvolu sendi la aliĝilon al:

Esperanto-Asocio de Finnlando

Siltasaarenkatu 15 C 65

FI-00530 Helsinki

Retaj aliĝoj tra eafmendoj@esperanto.fi

BONVENONI!

Venontaj

ILMOITTAUTUMISLOMAKE

Ilmoittaudun Suomen Esperantoliiton talvipäiville 8.–9.3.2014, NNKY:n sali, Vähä Hämeenkatu 12, Turku.

Nimi: _____

Osoite: _____

Puh./fax/sähköposti: _____

Ilmoittautumismaksu (sis. museokäynnin):

22 EUR ..... 20.2.2014 asti _____

28 EUR ..... 20.2.2014 jälkeen _____

Puoli maksua FEJO:n varsinaisilta jäseniltä. Ilman maksua alle 15-vuotiaat lapset. Suomen ulkopuolella asuvat henkilöt sopimuksen mukaan.

Lounasvaraus lauantaina (10–25 EUR): _____

(maksu paikan päällä, ilmoittaudu paikkamäärää varten)

Illallinen lauantaina (10–25 EUR): _____

(maksu paikan päällä, ilmoittaudu paikkamäärää varten)

Opastettu kierros sunnuntaina (ilmoittaudu): _____

Lounas sunnuntaina WA-museossa (8,80 EUR):

_____ (maksu paikan päällä, ilmoittaudu paikkamäärää varten)

Maksut yht. Suomen Esperantoliiton tilille: _____

Tilinumero:

Danske Bank FI11 8000 1700 2308 25

Käytä viitenumeroa 4640 (ei muita tietoja viitetäi viestikenttään maksun yhteydessä).

Lisätietoja ja/tai toivomuksia: _____

Lähetä lomake osoitteella:

Suomen Esperantoliitto

Siltasaarenkatu 15 C 65

FI-00530 Helsinki

tai tiedot sähköpostitse eafmendoj@esperanto.fi

TERVETULOA!

Talvipäivät 2014

Suomen Esperantoliiton talvipäivillä maaliskuussa 2014 on kolmena päivänä tapahtumia sekä meille että muille. Perjantaina 7.3. klo 17–19 järjestettävässä yleisötilaisuudessa esitelmämme esperantoa suurelle yleisölle. Mukana on useita aktiivisesti esperantoa käyttäviä jäseniämme eri puolilta maata.

Viikonlopun kokoustilamme on NNKY:n kokoustila Vähä Hämeenkadulla tuomiokirkon läheisyydessä. Siellä pidetään liiton tärkeä vuosikokous, jossa saadaan suunnitelmat ja suuntaviivat tuleville vuosille. Paikalla on sekä liiton että paikallisen yhdistyksen kirjapalvelu.

Lauantain ohjelmassa on joogaa ja tietoja ensi kesän maailmankongressista ja päivän loppuksi Esperantokielen akatemian jäsenet Jouko Lindstedt ja Harri Laine vastaavat kysymyksiimme samalla tavalla kuin maailmankongressin vastaavassa tilaisuudessa: kysymykset esitetään kirjallisena eikä yleisö kommentoi akatemian jäsenten vastauksia. NNKY:llä on vielä musiikkia ja yhteislaulua, minkä jälkeen iltaa voi jatkaa ravintola Koulussa.

Sunnuntaina tutustumme kaupungin nähtävyyksiin esperantonkielisten ammattioppaidemme johdolla (tarvittaessa myös suomeksi). Tuomiokirkko esitellään jumalanpalveluksen jälkeen ja sen jälkeen kävelemme Tuomiokirkkosillalta Myllysillalle. Matkalla oppaat kertovat siltojen synnystä ja käytöstä sekä niihin liittyvistä tarinoista. Näemme mm. Turun uusimman sillan, nyt joulukuussa avatun Kirjas-tosillan sekä tietenkin uudelleenrakennetun Myllysillan patsaineen. Kierros päättyy Wäinö Aaltosen museoon, jonka seinässä on taiteilijan runo monella kielellä, myös esperantoksi. Museon kahvilassa voi ennakoilmoituksen mukaan syödä lounasta tai nauttia kahvia. Ne, jotka ehtivät, voivat vielä vierailla oppaiden kanssa Turun taidemuseossa.

Turun Esperanto-yhdistys yhdessä liiton kanssa toivottaa kaikki tervetulleiksi talvipäiville Suomen Turkuun!

Aliĝo kaj kontaktpersonoj

Bonvolu sendi la aliĝilon al la EAF-oficejo en Helsinki aŭ se vi volas aliĝi rete, uzu la adreson eafmendoj@esperanto.fi. Krome pagu la kotizon al la konto de la Asocio uzante la referencnumeron. Notu, ke estas tre grave fari ambaŭ: kaj pagi kaj sendi la aliĝilon por ke ni organizantoj scios, kiu volas kion dum la VT.

La tranoktadon ĉiu aranĝu mem. La kotizoj ne enhavas la lunĉojn aŭ la vespermanĝon, vi devas aparte pagi ilin surloke. Sed sciigu al ni pri vi partopreno, por ke ni sciu kiom da vi estos. **Trege gravas aliĝo por dimanĉa lunĉo en la muzeo de WA!**

Kun eventualaj demandoj vi povas turni vin al estraranoj de EAF kaj al EST-anoj. Pri kunvenaj kaj programaj aranĝoj respondas *Tuomo Grundström* kaj *Tiina Oittinen*.

Turku-anoj *Leena Tiusanen*, *Jukka Nikoskelainen* kaj *Tiina Oittinen* povos helpi koncerne al veturiloj kaj tranoktejoj en Turku. Krome ili povos informi vin pri la manĝejoj kaj aliaj aferoj.

Pri jarkunvenaj demandoj estas je via dispono *Tuomo Grundström*. *Tiina Kosunen* kune kun aliaj prizorgas pri la aliĝiloj kaj pagoj.

Kontaktinformoj de EAF-estraranoj estas sur paĝo 2. Kontakto al sekretario de EST: *Leena Tiusanen*, leena.tiusanen@elisanet.fi, tel. 050-5757956.

Ilmoittautuminen ja yhteyshenkilöt

Ilmoittaudu lähettämällä lomake Suomen Esperantoliiton toimistoon tai kertomalla vastaavat tiedot sähköpostitse osoitteeseen eafmendoj@esperanto.fi sekä maksa osallistumismaksu liiton tilille. Muista käyttää viitenumeroa, jonka kanssa ei pidä kirjoittaa muita tietoja. Huomaa, että pelkkä maksun hoitaminen ei riitä; tarvitsemme myös tiedot siitä, mihin olet tulossa mukaan.

Paikat lounaille ja illalliselle varaamme etukäteisilmoitusten mukaan ja voi olla hankala saada niitä enää paikan päällä. Ilmoit-

taumisten mukaan varaamme myös kahvit, teet ja kahvileivät kokoustilaan. Majoittumisen jokainen hoitaa tällä kertaa itse.

Talvipäiviin liittyviä asioita voi kysyä meiltä Turun yhdistyksen tai liiton toimihenkilöltä seuraavasti: Vuosikokous ja omien kokousten tilavaraukset: Tuomo Grundström, Tiina Oittinen ja muut liiton toimihenkilöt. Ohjelmatiedot: Tuomo Grundström ja Tiina Oittinen. Raha-asiat: Tiina Kosunen.

Turkuun tuloon tai majoittumiseen sekä lounaisiin ja illalliseen liittyvät asiat: Leena Tiusanen, Tiina Oittinen ja Jukka Nikoskelainen.

Suomen Esperantoliiton toimihenkilöiden yhteystiedot ovat sivulla 2. Turun Esperantoyhdistyksen sihteeri: Leena Tiusanen, leena.tiusanen@elisanet.fi, tel. 050-5757956.

Seuraa verkkosivua www.esperanto.fi ja lue Esperantolehden seuraava numero 1/2014.

Bonvenon – *Tervetuloa!* Esperanto-Asocio de Finnlando kaj Esperanto-societo en Turku

Katedralo / Tuomiokirkko. Fotoj: RB

KER kaj Ĉina muzeo

Sabaton, la 16-an de novembro, *Katalin Kováts* mem enmanigis tridek kvin atestilojn dum la 25-a Eŭropa Rendevuo en *Le Touquet*, Francio, kiun ĉeestis multaj el la trapasintoj de la Dua Tutmonda Ekzameno en *Arras*, kaj ankaŭ sukcesintoj de aliaj someraj sesioj. Ĉeestis ekzemple *Paula Niinikorpi* el Finnlando, kiu transprenis dekon da atestiloj por la diligentaj finnaj kandidatoj, ekzameniĝintaj dum la UK en Rejkjaviko kaj dum la Itala Kongreso en Kastelaro.

Okazis ankaŭ la lasta KER-sesio de tiu ĉi jaro, nome dum la 10-a Ĉina Esperanto-Kongreso en *Zaozhuang*, *Shandong*-provinco, kie 20 azianoj (19 ĉinoj kaj 1 koreo) trapasis la ekzamenon. La sesion gvidis distance *Katalin Kováts*, simile al la tutmonda ekzamenproceduro. La loka reprezentanto kaj ĉiofaranto estis profesoro d-ino

Gong Xiaofeng (Arko). La kongreson partoprenis 300 esperantistoj el 28 provincoj en Ĉinio, kaj el Japanio, Koreio, Italio kaj aliaj landoj. La du plej allogaj eventoj okazis la 16-an de novembro: la inaŭguro de Internacia Esperanto-Muzeo en la Universitato de Zaozhuang antaŭtagmeze kaj la KER-ekzameno posttameze.

Laŭ la raporto de s-ino Arko la oficejo pri internacia komunikado de la loka universitato donis nekredinde multe da atento kaj helpo por la presado de la testoj kaj por organizaj laboroj. Ĉina Radio faris intervjuon, kaj pluraj ĉinoj esprimis sian deziron trapasi la ekzamenon venontjare. Menciindas, ke apud la ĉinaj kandidatoj, kiel la sola eksterlandano submetiĝis al la testado *Lee Jungkee*, estrarano de UEA.

[GK 522]

Du filmoj aldoniĝis al la Reta Kinejo

Lastatempe du filmoj aldoniĝis al la Reta Kinejo de UEA. La unua estas registraĵo de la programero "La nova Estraro sin prezentas" en la 98-a Universala Kongreso en Rejkjaviko. La programero daŭris unu kaj duonan horojn, sed por pli komforta spektado la filmo estas dividita en tri partojn. Unue prezidanto *Mark Fettes* kaj la ses aliaj estraranoj prezentas sin, rakontante pri sia esperantistiĝo kaj antaŭa movada agado. En la dua parto ĝenerala sekretario *Martin Schöffner* rakontas pri la novstila labormaniero de la Estraro kaj prezidanto *Fettes* skizas la ĉefan enhavon de la ĵus akceptita Strategia Plano de UEA. La fino de la dua parto kaj la tuta tria parto konsistas el la demandoj de la publiko kaj la respondoj de la estraranoj.

La alia filmo, "La Zamenhofa revo", estis registrita jam du jarojn pli frue en la 96-a UK en Kopenhago en 2011. Temas pri la prelego de *Davide Astori* el Italio en la Internacia Kongresa Universitato. La plena titolo de la prelego estis "La Zamenhofa revo inter lingvistika kaj religia planizado: interpopola dialogo kaj tutmonda interkompreno per Esperanto kaj homaranismo".

Ankaŭ tiu ĉi filmo estas dividita en tri partojn, kiuj daŭras po ĉ. 15 minutojn. La prelego mem konsistigas la du unuajn partojn, dum la tria parto enhavas la postan diskuton, en kiu unu el intervenintoj estis la intertempe forpasinta zamenhofologo *Zofia Banet-Fornalowa*.

Ambaŭ filmoj estis registritaj kaj redaktitaj de *Francisco L. Veuthey*.

La nova Estraro sin prezentas:

1-a parto: <http://www.youtube.com/watch?v=tm-JLxHZP6Y>

2-a parto: <http://www.youtube.com/watch?v=z1NtS0tc-ik>

3-a parto: <http://www.youtube.com/watch?v=BAeO2c9FWMA>

La Zamenhofa revo:

1-a parto: <http://www.youtube.com/watch?v=stW8V1AZ-VM>

2-a parto: <http://www.youtube.com/watch?v=2Eu-vs4EYwI>

3-a parto: <http://www.youtube.com/watch?v=EeLy4QfP-E8>

[GK 520]

Forpasis Rüdiger Sachs (1927–2013)

Rüdiger SACHS, longjara prezidanto de ISAE kaj ĉefredaktoro de ties bulteno (naskiĝis la 13-an de aŭgusto 1927 en Völkershausen, Germanio; mortis la 21-an de novembro en Eschwege) estis veterinaro kaj profesoro pri parazitologio.

Sachs de 1949 al 1954 studis veterinaran medicinon en Gießen. Post doktoriĝo en 1955 li en 1956 daŭrigis la studadon pri tropikaj epidemiaj malsanoj kaj parazitologio kadre de DAAD-stipendio ĉe la universitato de Ĉvanejo (tiam nomata Pretoria). Sekvis 6-jara laboro en suda Afriko (ŝtata veterinaro en Namibio 1957–1963), 6-jara laboro en orienta Afriko (scienc esploro pri malsanoj de sovaĝaj bestoj en la Nacia Parko Serengeti (Tanzanio) 1964–1967, kaj docenteco ĉe universitato en Nairobo (Kenjo) 1967–1969). Ekde 1969 li estis membro de la sciencistara stabo de la Instituto pri Tropika Medicino en Hamburgo kun sekva plurjara esploralaboro en diversaj afrikaj landoj (1972–1978).

Ekde 1979 li estis direktoro de la laboratorio de la Hamburga Tropika Instituto en Liberio: esploralaboro precipe pri homa dormomalsano kaj

pulma paragonimozo en Liberio, kun komparaj studoj en Ebur-Bordo (1983/1984), Peruo (1985) kaj ĉe la Albert-Schweitzer-Hospitalo en Gabono (1986). Pro la liberia intercivitana milito li devis antaŭtempe fini sian laboron kaj foriri el Afriko en junio 1990.

Sachs habilitiĝis en 1978 ĉe la hamburga universitato pri la fako parazitologio kaj en 1986 estis vokita profesoro kadre de la fakaro biologio.

Ekde 1983 li estis instrukomisiito por Esperanto en la lingvoscienc fako de la hamburga universitato.

Sachs estis plenrajta membro kaj vic-senatano de AIS San-Marino kaj prezidanto de Internacia Scienc Asocio Esperantista (ISAE, la unua fakasocio de UEA). Li vivis en Eschwege (Germanio) kaj havis duan loĝejon en Italio en Tavoleto, proksime de San-Marino. De 1956 li estis edzo; liaj kvin gefiloj ĉiuj naskiĝis en Afriko.

RB, laŭ Vikipedio

Forpasis Lena Karpunina

La 4-an de novembro 2013 forpasis pro serioza malsano la membro de la Akademio de Esperanto, *Lena Karpunina*, rusino loĝanta en Germanujo. Ni havis la eblecon kunlabori kun ŝi de la jaro 2010, kiam ŝi es-

tis elektita al la Akademio, ĉefe pro siaj meritoj en la literatura kampo. Ŝi fakte laboris en la Sekcioj Literaturo kaj Konsultejo de la Akademio. Bonvolu vidi la artikolon pri ŝi en http://eo.wikipedia.org/wiki/Lena_Karpunina.

Ŝi estis 51-jara.

La prezidanto de la Akademio esprimis al ŝiaj familianoj la kondolencon de la tuta Akademio.

*La estraro de la Akademio de Esperanto
[Numero 24 – 2013 11 06]*

Fidela esperantisto, bonfaranto estas for

Fia karega *Arvo Karvinen* forpasis trankvile dum la sunleviĝo la 6-an de oktobro 2013.

La funebra festo okazis en silento inter familianoj kaj proksimaj geamikoj. Prelato *Ari Suutarla*, Steleto-ano, trafis kristaligis la personecon de Arvo jene: Arvo estis serĉanto kaj trovanto. Por Arvo bona vivo kaj prizorgo de homoj en- kaj eksterlande estis ja granda emo. Celkonscie li trabatis vojon al handikapuloj. Arvo servis kiel ekzemplo por gejunuloj kaj plenkreskuloj, kiuj serĉis sian lokon en la socio.

En la festo kantis Steleto-anoj *Aatu Moilanen* kaj *Raimo Tanskanen*. La triopo Aatu, Arvo kaj Raimo ekde la blindullernejo kantis kune en diversaj renkontiĝoj. *Juha*, la plej aĝa filo de Arvo, planis kanti kune kun Aatu kaj Raimo anstataŭante Arvon. Pro emocio *Juha* povis nek kanti nek legi sian kortuŝan prezenton pri la vivo de Arvo. Ĝin legis lia edzino *Saija*.

Ni funebras, sed kiel bele diris *Börje Eriksson*: "samtempe dankeme memoras lian entuziasmon fari la mondon pli facile atingebla por ĉiuj homoj pere de la internacia lingvo Esperanto".

Dudek jarojn mi havis okazon servi kiel asistantino de Arvo en diversaj projektoj, en hobiaj kaj private. Pere de la pretigo de liaj prelegoj en la angla kaj en Esperanto al mi iĝis konataj i.a. edukado kaj enlaborigo de vidhandikapuloj, en- kaj eksterlanda agado de *Lions Club* kaj evolulanda kunlaboro. Agrable estis labori kun li. Kun peza koro mi akompanis lin ĝis lia lasta ekspiro. Arvo havis fortan senton de respondeco kaj fidon al volontula kunlaboro. Li multon instruis al mi. Mi perdis varmkoran, helpeman kaj instigan amikon. Humile, dankeme mi klopodas sekvi lian ekzemplon kaj plenumi liajn pensojn. "Kiel ondo tiras ondon

tra la oceano, tiel ankaŭ ni sukcesos subtenante unu la alian". "Niin kuin aalto uittaa aallon valtameren yli, niin selviydymme mekin toinen toisiamme tukien" (*Risto Rasa*)

Honorante la belan memoron de Arvo ni daŭrigu la laboron. La prezidanto de Ligo Internacia de Blindaj Esperantistoj (LIBE), s-ro Anatolij Masenko, admonas: "Ni klopodu realigi almenaŭ ion en tio, kion sugestis Arvo, kaj tio estu plej bona monumento por li".

La resumo de vivprotokolo de Arvo troviĝas en Vikipedio kaj Panteono de meritplenaj pedagogoj kaj agantoj por Esperanto. Eblas lasi kondolencojn kaj rememoraĵojn en Panteonon (<http://edukado.net/biblioteko/panteono?iid:128>).

La memoron de Arvo eblas honori pere de porblindula fonduso fondita de Arvo: Suomen Näköammaissaatiö, FI7940554020030175. El eksterlando: Suomen Näköammaissaatiö, PL 61, FI-00030 IIRIS, FINNLANDO, IBAN: FI7940554020030175, BIC: HELSFIHH, banko: Aktia, Helsinki, ref. "Memore al Arvo Karvinen".

Koran dankon pro la afablaj kondolencoj.

Ritva Sabelli

Forpasis Jerzy Fornal (1926–2013)

Jerzy Fornal – la lasta el la famaj, profesiaj aktoroj, kiuj laboris pri la esperanto-teatro forpasis, la 31-an de aŭgusto 2013.

La 31-an de aŭgusto atingis Jerzy Fornal la lastan momenton de sia laboro en tiu ĉi mondo. Post sia multjara kaj altkvalita prezentado de diversspecaj unupersonaj prezentadoj, li trankvile endormiĝis en Varsovio en ĉeesto de sia filino Tamara. Li pasigis sian lastan tempon en la vivo kun sia filino, kiu multon faris por faciligi lian vivon post la morto de *Zofia Banet Fornalowa*, kiu subite forlasis nian mondon la 19-an de septembro 2012. Tio estis forta bato al ili ambaŭ.

Jerzy Fornal prezentis sian repertuaron en pluraj landoj de la mondo. Dum pluraj jaroj ekde la 1980-aj jaroj li kaj la verkisto *Harold Brown* travivis grandan ĝojon renkontiĝi kaj kunlabori. Ili ofte diskutis pri esperantoteatro kaj pri sia propra kuna laboro. Ili forte fekundigis la idearon kaj pensojn de unu la alia. Mi, kiu kunvivis kun Harold Brown kaj kiu aranĝis plurajn turneojn en Svedio por Jerzy Fornal ofte renkontis ilin kune kaj povis aŭskulti ilian gajan kaj kreivan interparolon pri ĉio de la monda literaturo ĝis kiel plej bone substreki kaj montri iujn detalojn en ilia propra laboro. Estis feliĉaj momentoj aŭskulti la du inteligentajn kaj kreivajn "kulturlaborantojn" naski novajn ideojn kune. Ili estis kiel du knabetoj ludi feliĉigajn ludojn, kiuj multe riĉigis la esperantan teatron kaj la esperantan kulturon. Mi esperas, ke ni ĉiuj, kiuj havis la bonŝancon travivi iliajn kreaĵojn por ĉiam portos tion en niaj koroj.

En Högsby/Oskarshamn, kie loĝis Harold Brown estis prezentitaj du premieroj, "EDUKO DANĜERA", kiu pere de eventoj dum la franca revolucio, kiu tiam 200-jariĝis, montras ke la sinteno de la homo ne ŝanĝiĝas, kiam la jarcentoj ŝanĝiĝas. "VAGABONDO" kvazaŭ biog-

rafia prezentado sursceniĝis unuan fojon 1992 dum la Kultura SEF-kongreso en Oskarshamn. "VAGABONDO"-n Jerzy Fornal prezentis lastan fojon dum la entombiga ceremonio de Harold Brown. Oni ŝoke travivis kiel la akso de la vivo rompiĝis. Eĉ homoj en la publiko, kiuj ne komprenis Esperanton, venis plurfoje diri kiel ili ŝatis kaj "komprenis" la prezentadon. Tio klare montras la altkvaliton de lia laboro.

Famis la prezentado de "ANIARA", verkita de la Nobelpremiito *Harry Martinsson*, tradukita de *William Auld* kaj *Bertil Nilsson* kaj aranĝita por Jerzy Fornal de *Gunnar Gällmo*. Tiu priskribas kiel oni jam dum la 1950-aj jaroj vidis nian mondon senstiratan ŝanĉeliĝi en la Universo. Vidante Jerzy Fornal prezenti ĝin oni vere travivis la lastajn horojn de nia mondo.

"Mi memoras kaj ofte pensas pri kiam vi kaj Harold vigle interparolis pri diversaj eblecoj de Esperanto-teatro. Salutu Harold de mi, kiam vi renkontos lin kaj vi ambaŭ sidos sur la arĝenta rando de la nuboj denove parolantaj pri esperanto-teatro!" Daŭrigu sur la nuboj vian gajan interparolon, vian kreivan kunlaboron por esperanto-teatro. Ne ripozu en paco! Vivu kune en ĝojo! NI MEMORU VIN!"

Kerstin Rohdin

HELVETINKÄVIJÄ – Kohtaaminen

Esperanton Maailmankongressi on suurin ja vaikuttavin vuosittainen esperantotapahtuma, jossa luodaan mm. katsaus esperanton kulttuuriin.

Prahan kongressissa 1996 meitä istui joukko esperantoksi kirjoittavien kirjailijoiden lukijataapaamisessa. Edessämme seisoj punaiseen collage-paitaan pukeutunut vanha mies ja luki otteita teoksestaan *Inter vivo kaj morto – Elämän ja kuoleman välillä*. Mies oli *Julius Balbin*, juutalainen, joka selvisi hengissä saksalaisten tuhoamisleireiltä.

Jo 15 vuotta ennen Prahan kongressia osui silmiini Brasiliassa ilmestyvässä *Fonto*-lehdesssä runo, joka järkyttävyydessään jäi mieleen. Sen jälkeen löysin Balbinin runoja eri esperanto-lehdistä. Ne kertoivat keskitysleirien tapahtumista ja kauheuksista.

Julius Balbin oli Puolan juutalainen, jonka filosofian opiskelun keskeytti 1939 Toinen maailmansota. Miljoonien juutalaisten tavoin hänkin perheineen ja sukulaisineen joutui saksalaisten kuolemanleireihin, joissa joutui viettämään lähes kolme vuotta: *Plasz*wissa, missä joka päivä tapettiin sellaisia, jotka eivät enää jaksaneet työskennellä tehokkaasti, ja missä psykopaattinen leirin komentaja ampui vankeja oikkujensa mukaan; *Wieliczka*n suolakaivoksissa, missä häntä seisotettiin pakkasessa; *Mauthausen* kiivouhoksilla. Lopuksi *Linz*issä, *Itävallassa*.

Kolme vuotta hän eli jatkuvan kuolemanuhan alla olosuhteissa, missä ihmistä systemaattisesti alistettiin, nöyryytettiin, pidettiin nälässä, pakkasessa, ruoskittiin ja murhattiin. Kun amerikkalaisten tulo vapautti hänet 1945, hän painoi 35 kiloa. Hän oli useita kuukausia sairaalassa. Häntä painoi sukulaistensa kohtalot, erityisesti rakastamansa äidin kärsimykset ja kuolema *Auschwitzin* tuhoamisleirillä 1942. Äitiinsä hän palaa useissa runoissaan vielä yli viidenkymmenen vuoden kuluttua. Jos haluaa, voi noista kuolemanlauluista löytää myös hivenen kauneutta, esimerkiksi runossa *Nia sola*

posedaĵo kerrotaan kahden hyvin nuoren ihmisen välisestä rakkaudesta, rakastelusta yön hetkinä naisten parakin ylävuoteella – ennen kaasukammiota.

Päästyään sairaalasta Balbin jäi Vieniin jatkaakseen opintojaan. Vuonna 1969 hän suoritti tohtorin tutkinnon filosofiassa. Seuraavana vuonna hän muutti USA:han, jossa hänet nimettiin vieraiden kielten professoriksi. Hän opetti venäjää, saksaa, ranskaa, espanjaa ja englantia.

Vuonna 1963 hän voitti ensimmäisen palkinnon Esperanton maailmanliiton kaunokirjallisuuskilpailussa. Siitä lähtien hän on julkaissut useita runomuotoisia kertomuksia keskitysleirien kauhuista. Jotkut teokset ovat olleet kaksikielisiä: esperanto-englanti ja esperanto-puola. Hän on säännöllisesti vieraillut vuosittaisissa Esperanton maailmankongresseissa. Vielä 2003 hän oli Esperanto Akademiön jäsen.

Julius Balbinin tragedia saa minut pohtimaan ihmisen kestävyyyden rajoja; vaikka kehon terveys voitaisiin palauttaa, miten ihminen henkisesti kykenee sopeutumaan normaaliin elämään, aloittamaan opiskelun, kohtaamaan sen maan kansalaisia, jotka ovat häntä kiduttaneet ja tappaneet monia hänen omaisiaan ja tuhansia tovereitaan.

Miten uskoa enää ihmiseen? Onko Julius Balbin jonkinlainen yli-ihminen? Ei ole. Meneisyyden haamut nousevat ja piinaavat häntä yhä edelleen, varmastikin kuolemaan asti. Hän on omin korvin kuullut mittaamattoman määrän turhaakin turhempia rukouksia. Johdonmukaisesti on, että hän kadotti Jumalan. Hän vihaa paa-
via, joka konkreettisestikin olisi voinut auttaa.

Julius Balbin purkaa tuskaansa runoissa, jotka synnyttävät minussa ensin kauhua, sitten kysymyksiä miten tällaista on voinut tapahtua. Viimeinen tunne on masennus ihmisen kehittymättömyyden edessä.

Kun pieni tilaisuus Prahan kongressissa, oli päättynyt, odotin kunnes muut olivat poistu-

neet. Menin hänen luokseen ja kerroin hänelle, että olin lukenut hänen runojaan eri puolilla maailmaan ilmestyneissä esperantolehdissä. Juttelimme jonkin aikaa. Lopuksi ostin hänen kirjansa, jonka kanteen hän kirjoitti omistuskirjoituksensa. Erotessamme pyysin saada puristaa hänen kättään. Olin tavannut ihmisen, esperantistin, joka en voi unohtaa.

Kirjan alussa on maininta, että kaikki oikeudet tekstin lainaamiseen on kielletty koko maailmassa ja kaikilla kielillä. Ei ole mahdollista kääntää joitakin runoista suomeksi, esimerkiksi kertomusta, jossa kerrotaan yli tuhannen alastomaksi riisutun naisen ja lapsen ampumisesta pitkään

kaivantoon. Tai nuoresta juutalaistyöstä, jonka leirin komentaja määräsi hänet heitettäväksi lemmikkiensä, tappajakoirien raadeltavaksi ja syötäväksi muiden vankien silmien edessä. Tai siitä miten kuolemanprikaatin komentaja, munkin kaapuun puettu isä Andreas Kun teloitutti ihmisiä Budapestin kaduilla ja sairaalassa. Joukkohaudan äärellä hänen komentosanat tappajille olivat: Jeesuksen pyhässä nimessä, ampukaa!

Kaiken kaikkiaan teoksessa on 116 runomuotoista kertomusta maanpäällisestä helvetistä. Kirjan nimikkorunoo ei ole kirjassa. Julius Balbin kuoli 2006.

Esa Lång

Esperanto-Sumoo eniris sian kvinan jaron

Sumoo estas japana tradicia lukto. Ĉiun jaron okazas 6 konkursoj en neparaj monatoj. Unu konkurso daŭras 15 tagojn. Dum la luktokonkurso luktis-

toj estas grupigitaj en 5 grupoj. Plej fortaj luktistoj luktas en grupo nomata *Jokozuna*. Poste sekvas grupoj laŭ fortoj de luktistoj nomataj: *Oozeki*, *Sekiŭake*, *Komusubi*, *Maegasira*.

Esperanto-sumoo okazas paralele kun tiu tradicia sumoo, celante progresigi nian libro-kulturon. Partoprenantoj decidas la libron, kiun ili legos kaj la kvanton de paĝoj, kiujn ili legos por unu tago. Se ili plenumas sian promeson pri la kvanto, ili gajnas unu venkon. Tiamaniere ili luktadas dum 15 tagoj, ne kontraŭ aliaj luktistoj, sed kontraŭ sia maldiligenteco.

Esperanto-sumoo komencis laŭ ideo de *Hori Jasuo* en septembro 2009 kun 18 japanaj luktistoj. Kvar jarojn poste en septembro 2013 partoprenis 146 homoj el 28 landoj. Plej grandan kvanton da partoprenantoj havis Japanio (49). Aliaj grandaj landoj estis Svislando (16), Francio (13) kaj Pollando (11). El Finnlando partoprenis 4 luktistoj.

Venonta sumoo okazos ekde la 12-a ĝis la 26-a de januaro 2014. Hori atendas vian partoprenon.

Detalojn vi vidu en la retejo: www.esperanto-sumoo.strefa.pl

Carola Antskog

Hori Jasuo nuntempe havas multajn helpantojn, inter ili Krinjo, kiu prizorgas la hejmpaĝon kaj kreas diplomojn al ĉiuj venkintoj.

Bonvenon al Kroatio en EU

Por la aŭstroj tio estas korafero: Kroatio la 1-an de julio de tiu ĉi jaro aliĝis al EU kaj tiel fariĝis la 28-a membro-ŝtato de tiu komunumo. Kroatio havas 5 milionojn da enloĝantoj, ili estas laŭ religio plejparte romkatolikoj. La lando estas tre konata al la aŭstroj: Por pasigi la somerajn feriojn Kroatio estas la plej ŝatata ferioregiono sude de Aŭstrio. Precipe la marbordo estas belega, estas miloj da insuloj. Turismo estas la plej grava faktoro de la kroata ekonomio.

Post la disfalo de Jugoslavio en la jaro 1991 alvenis al Aŭstrio nova ondo da enmigrantoj kaj inter ili estis multaj kroatoj. Pro ilia kultura kaj religia proksimeco al la aŭstroj la kroatoj estis bonvenaj kaj ili bone sukcesis adaptiĝi al la vivocirkonstancoj en nia lando.

Ankaŭ en mia urbo loĝas multaj kroatoj. Parte ili jam fariĝis aŭstraj civitanoj kaj la ceteraj nun pro la aliĝo de Kroatio al Eŭropa Unio ĝuos kiel EU-civitanoj preskaŭ ĉiujn rajtojn de aŭstraj civitanoj. Tio signifas ke ili havas ankaŭ politikajn rajtojn: Ili povos partopreni en municipaj balotoj kaj ankaŭ kandidatiĝi por la municipaj konsilantaroj de ilia loĝloko.

Tra la aŭtoŝoseo oni povas rapide kaj senprobleme alveni de Aŭstrio en Kroatio, ĉu en la ĉefurbo Zagrebo en la nordo de la lando, ĉu

en Split ĉe la maro en Dalmatio. Kaj tiu rapida vojaĝebleco estas interesa ne nur por aŭstroj kiuj volas pasigi siajn feriojn en Istrio aŭ Dalmatio, sed ankaŭ por la kroatoj en Aŭstrio kiuj tiel povas ofte viziti siajn parencojn en la hejmlando. Tiamaniere ili tenas siajn ligojn al la devenlando kaj povas konservi sian kulturen identecon kiel kroatoj kvankam en Aŭstrio ili fariĝas germanlingvaj kaj tiel fariĝas ankaŭ parto de nia socio.

Fakte en la orienta regiono Burgenlando de Aŭstrio jam de ducent jaroj vivas kroata minoritato. Ili estis vokitaj por kultivi la landon kaj hodiaŭ ili estas respektindaj agrikulturistoj. Ili ludas nemalgravan rolon en la kultura ka politika vivo de Aŭstrio.

Pro ĉiuj tiuj faktoj la aliĝo de Kroatio al Eŭropa Unio trovas en Aŭstrio varman bonvenigon. Ni povas esperi ke la tuta regiono sudoriente de Aŭstrio tiel faros pluan paŝon al prospero en paco. Ĝuste tio ja estas la celo de la Eŭropa Unio.

Anton Oberndorfer

Esperanta Retradio de 23.4.2013

(<http://esperantaretradio.blogspot.com/2013/04/bonvenon-al-kroatio-en-eu.html/>

com/2013/04/bonvenon-al-kroatio-en-eu.html/

Viro volis fariĝi ruso

Li konsultis kuraciston faman kiel aliformiga ĥirurgo. La doktoro konsentis, ke eblas, sed tre speciala estas la operacio: Necesas fortranĉi dudek procentojn el la cerbo. La kliento konsentis – li havis sian kialon fariĝi ruso.

Kiam la paciento vekigis el narkozo, la ĥirurgo iom pala staris ĉe la lito kaj singardeme ekparolis: "Sinjoro, la operacio bone sukcesis, sed ni faris erareton. Ni devis detranĉi dudek procentojn el via cerbo, sed fariĝis inverse – restis nur la dudek procentoj." La viro senzorge gestis, dirante: "Ājjo, det gör

ingenting. Allt är okej, tack ska du ha."

Post kelka tempo venis al la specialisto alia kliento, kiu diris: "Rekomendis vin mia amiko, kiun vi sukcese faris svedo. Mi volas fariĝi norvego. Ĉu vi povas helpi min?" "Bedaŭrinde ne", respondis la doktoro. "Kial?" miras la transformemulo. "Vi estas fama specialisto, kial vi ne mian operacion povus fari?" "Sinjoro", klarigas la kuracisto, "la fakto, ke vi volas fariĝi norvego, pravas ke vi ne havas ion por foroperacii."

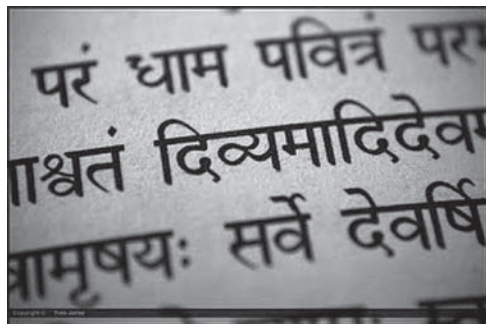
Komputiloj rekonstruas pralingvojn

Kiel oni bone scias, lingvoj estas vivantaj estuloj. Ili naskiĝas, vivas kaj mortas. Ĉiutage mortas lingvoj en la tuta mondo. Kaj kun tiuj lingvoj mortas kulturaj valoroj de la homaro, al kiuj oni ne plu povas aliri. Pro tio ekzistas fakaj lingvistoj, kiuj dediĉas multajn jarojn da pena laboro por deĉifri mortintajn lingvojn. Per tio ili eltrovas gravajn informojn pri la historio, koncerne kulturon, politikon kaj komercon de antikvaj popoloj. Faka laboro tio estas.

La novaĵo estas, ke de nun komputila programo mirinde helpas en tiu laboro. Oni alnomas ĝin "tempomaŝino", ĉar ĝi faras dum kelkaj tagoj tion, kion persona laboro postulas jarojn. Oni provis la sistemon en Paskinsulo, kaj la programo rekonstruis tiel nomatajn "protolingvojn", de kiuj devenis lingvoj en Azio, Aŭstralio kaj regionoj en la Paca Oceano.

Esploristoj el Universitato de Kalifornio, en Usono, ellaboris tiun programon kaj publikigis siajn rezultojn: la komputilo sukcesis ripeti la atingojn mane faritajn de lingvistoj kun 85% da kongruo. La programo uzas konceptojn de logiko kaj statistiko por rapide atingi la samajn rezultojn. La esploristoj testis ĝin je pli ol 600 pralingvoj en la menciita regiono, surbaze de jam kolektitaj 140.000 vortoj.

Kurioze, ke la programo montras ankaŭ la estontecon de lingvoj. Tio signifas, ke ĝi antaŭvidas la manieron, kiel lingvoj modifiĝos

laŭ pasado de la tempo – asertas la esploristoj. La komputila programo baziĝas sur la koncepto, ke lingvoj organiziĝas en maniero simila al "geneologia arbo", kun reciprokaj influoj de unuj lingvoj al aliaj. Laŭ tiuj "arboj" protolingvoj estas trunkoj, kaj modernaj lingvoj estas folioj. La proksima paŝo estos rekonstrui per la programo indianajn lingvojn en Nordameriko.

Cetere, ĉu vi scivolos, en kiu lingvo estas skribita la malgranda teksto, kiu supre ilustras ĉi tiun artikolon? Ĝi estas la sanskrita.

Paulo Sergio Viana

Esperanta Retradio de 8.3.2013

([http://esperantaretradio.blogspot.](http://esperantaretradio.blogspot.co.at/2013/03/komputiloj-rekonstruas-pralingvojn.html)

co.at/2013/03/komputiloj-rekonstruas-pralingvojn.html)

Jaettava esitteitä

Kun tarvitset valmiin esitteen esperantosta, saat sen näppärästi tästä <http://www.esperanto.fi/elfi/Esitteet/Esperantoesite>. Esitteitä on kaksi, kannattaa tutustua niihin.

ELFI

Saluton

Mi rakontis en somero, ke mi finas skribi Muut lehdet -artikolojn ĉi-jare. Ĉi tie estas la lasta artikolo. Eble vi trovus iun alian personon, kiu

skribas ĉi tie artikolojn por Esperantolehti.

Ĝis,

Jukka Noponen

Muista lehdistä:

Islannin kongressi ja syyspäivät Kemiönsaarella

Oriveden Sanomat kertoi 4.7.2013 Oriveden opistolla järjestettävästä Esperanton kurssista. Kemiönsaarella ilmestyvä Annonssbladet – Ilmoituslehti kirjoitti kielitasavertaisesti ruotsiksi 15.8.13 ja suomeksi 22.8.13 saman tekstin suomalaisesperantistien osallistumisesta Islannissa heinäkuussa järjestettyyn Esperanton 98. maailmankongressista ja Suomen esperantoliiton syyspäivistä Kemiönsaarella syyskuussa. Turun Sanomat kirjoitti syyspäivistä 12.9. ja Åbo Underrättelser vuorostaan Islannin kongressista 19.7.

Oriveden Sanomien mukaan tämä on ensimmäinen kerta, kun Oriveden opistolla opetetaan esperantoa. Kurssin opettaja tulee Liettuasta. Lehti esitteli myös esperanton kielen, sen kehittämisen ja vähän kielen rakennetta.

Åbo Underrättelser kertoi lyhyesti Islannin kongressin teemasta, oikeudenmukaisesta viestinnästä, sekä osallistujamäärän, noin 1 000 henkeä 55 maasta. Suomalaisia oli paikalla 31. Jutussa esiteltiin lyhyesti Carola Antskog ja Anna Ritamäki-Sjöstrand kielen aktiivisina käyttäjinä ja Islannin matkaajina.

Artikkelissa esiteltiin lyhyesti esperanton keksiminen Puolassa, mainittiin, että sitä opetetaan 150 korkeakoulussa sekä 600 koulussa ympäri maailmaa. Jutussa oli mukana 10 käännettyä lyhyttä repliikkiä ruotsista esperantoksi: Hej – Saluton, Lycka till – Suceson ja muutama muu.

Turun Sanomien jutussa kerrotaan, että esperantistit eivät puhu apukielestä vaan yhteis-

kielestä. Englanti ja muut kansainväliset valtakielet ovat kanssakäymisen apukieliä. Lehti esitteli esperantistien syyspäivien ohjelman, johon sisältyi kaksikieliseen saaristolaiskulttuuriin tutustuminen ja ohjelmallinen illanvietto lauantaina. Sunnuntaina ohjelmassa oli Tuomo Grundströmin johdolla keskustelu aiheesta ”Yhteiskielet meillä ja maailmalla”.

Annonssbladet – Ilmoituslehti kertoi Zamenhofin työstä esperanton kehittämiseksi 1800-luvun lopulla. Jutussa mainitaan myös syyskuinen Esperanto-liiton syyskokous Kemiönsaarella.

Lehdessä haastateltu Carola Antskog kertoi Islannin kongressin laajasta kansainvälisyydestä ja osallistujien mahdollisuudesta tutustua uusiin maihin vuosittaisilla kongressimatkoilla. Hän kertoi maan nähtävyyksistä, mm. vesiputouksista ja kuumista lähteistä, joihin käytiin tutustumassa. Kongressin ohjelmaan kuului luentoja Islannista, sen historiasta ja kielestä sekä esperanton kurseja ja virallisia kielikokeita. Jutun mukaan esperanton sanasto on suureksi osaksi latinaa. Carola toteaa, että mukana on myös sanastoa germaanisista ja slaavilaisista kielistä. Kieli on jokapäiväisessä käytössä ja kirjakielenä.

Helsingin Sanomissa oli 30.11. Arvo Karvisen muistokirjoitus, jonka oli laatinut hänen koulu- ja opiskelutoverinsa Aatu Moilanen.

Jukka Noponen

Suomen Esperantoliiton jäsenjärjestöt

Muutokset ja lisäykset tälle sivulle: Esperantolehti/EAF, Siltasaarenkatu 15 C 65, 00530 Helsinki, s-posti eafgazeto@esperanto.fi.

Suomen Esperantoliiton paikallis- ja jäsenjärjestöt:

- ♦ Helsingin Esperantoseura / Esperanto-klubo de Helsinki, Siltasaarenkatu 15 C 65, 00530 Helsinki. www.esperanto.fi/helsinki jukka.p@esperanto.fi (Jukka Pietiläinen)
- ♦ Iisalmen Esperantoklubi / Esperantoklubo de Iisalmi, (Onni Kauppinen) Uudispihantie 298, 74100 Iisalmi. ☎ 0500 813 530 onni.kauppinen@pp.inet.fi
- ♦ Jyväskylän Esperantokerroho / Esperantoklubo de Jyväskylä (Kimmo Hannula) Esperantoklubo de Jyväskylä, c/o Kettunen, Keihäsmiehenkatu 3, 40630 Jyväskylä. ☎ 050 329 8202 kimmo.hannula@creavit.fi, www.esperanto.fi/jyvaskyla
- ♦ Oulun esperantoseura / Esperanto-societo de Oulu ry (Aini Vääräniemi), Vääräjärventie 26 A, 93590 Vanhala www.esperanto.fi/oulu aini.esp@hotmail.com
- ♦ Salon Esperantoseura / Esperantoklubo de Salo (Matti Wallius) Eräpolku 1, 25130 Muurla matti.wallius@ebaana.net
- ♦ Esperantoseura Antaüen ry. / Esperanto-societo Antaüen, Satakunnankatu 30 C 6, 33210 Tampere. www.esperanto.fi/tampere (Jukka Laaksonen: jvaleto@kolumbus.fi ☎ 050 5829 248)
- ♦ Turun Esperanto-yhdistys ry. / Esperanto-societo en Turku (Tiina Oittinen), Puutarhankatu 26 A 11, 20100 Turku. tiina.oittinen@pp.inet.fi ☎ 050 5494709
- ♦ Suomen opettajien esperantoyhdistys / Esperanto-Ligo de Finnlandaj Instruistoj, (Sylvia Hämäläinen) F. E. Sillanpään katu 2 C 46, 33230 Tampere. sylvia.h@kolumbus.fi ☎ 050 321 4313. Tilinro: FI08 4450 2320 0836 06 HELSFIHH (445023-283606)
- ♦ Sokeiden esperanto-yhdistys Steleto. (Ritva Sabelli) Pietarinkatu 10 D 27, 00140 Helsinki. ☎ (09) 660 651 steleto@pp.inet.fi
- ♦ Suomen nuorten Esperantoliitto / Finnlanda Esperantista Junulara Organizo (FEJO) Siltasaarenkatu 15 C 65, 00530 Helsinki. fejo@esperanto.fi. Tilinro: FI83 5630 0020 2136 06 OKOYFIHH (563000-2213606)

Jäsenyhdistysten jäsenet ovat automaattisesti Suomen Esperantoliiton jäseniä, yhdistykset

hoitavat jäsenmaksut liittoon. Esperantolehden hinta jäsenille on 16 EUR tilattuna jäsenjärjestöjen kautta. Liittoon voi myös kuulua henkilöjäsenenä, jolloin jäsenmaksu on 22 EUR sisältäen Esperantolehden. Nino Runeberg -seuran jäsenmaksu on 44 EUR. Lisätietoja jäsenyhdistyksiltä ja liiton toimihenkilöiltä.

Lahdessa on esperantoharrastajien ryhmä, joka kokoontuu tarpeen mukaan. Lisätietoja saa Börje Erikssonilta (EAF:n hallituksen varajäsen). esperarto@phnet.fi.

Lappeenrannassa toimii aktiivinen esperanton harrastajien ryhmä. Lisätietoja: Jorma Toropainen, puh. 040 7510535, s-posti jormato35@gmail.com.

Aktiivisia harrastajia on myös mm. Hämeenlinnassa, Mikkelissä, Porissa, Raumalla ja Taivalkoskella. Paikkakuntien yhteyshenkilöistä saa tietoa Suomen Esperantoliitolta.

ESPERANTOLEHTI

ilmestyy vuonna
aperas dum la jaro

2014

Nro	Limdato	Aperas
1/2014	28.1.	en februaro
2/2014	31.3.	en aprilo
3/2014	31.5.	en junio
4/2014	1.9.	en septembro
5/2014	15.11.	en decembro

Ilmoitushinnat ♦ Anonprezoj

Ulkopuoliset mainostajat /

Ekster membraro:	Jäsenet / Membroj:
1/1 sivu/paĝo 100 EUR	1/1 sivu/paĝo 50 EUR
1/2 sivua/paĝo 60 EUR	1/2 sivua/paĝo 30 EUR
1/4 sivua/paĝo 40 EUR	1/4 sivua/paĝo 20 EUR

Sendu la anoncojn aŭ rete al la redakto:
eafgazeto@esperanto.fi aŭ poŝte al la oficejo: Esperantolehti/EAF, Siltasaarenkatu 15 C 65, 00530 Helsinki.

Itella Green

Oficialaj informoj de la Akademio de Esperanto

Novaj korespondantoj de la Akademio

Post invito, interkonsento, kaj decido fare de la estraro de la Akademio fariĝis korespondantoj la jenaj personoj, ĉiuj eminentaj en siaj fakoj, por naŭjara periodo, de 2013-12-15 ĝis 2022-12-15.

La Akademio sincere kaj ĝoje bonvenigas siajn novajn korespondantojn.

Wael Al-Mahdi, dentkuracisto kaj trejnisto pri personaj lertecoj de Bahrejno. Li verkas blogon en la angla kaj araba.

Detlev Blanke, specialisto pri interlingvistiko.

Joakim Enwall, profesoro pri la ĉina lingvo ĉe Upsala universitato. Li doktoriĝis pri la lingvo mjaŭ (angle Miao), kiu estas parolata de nacia malplimulto en Ĉinio. Specialisto pri gravaj ne-hindeŭropaj lingvoj.

Sabine Fiedler, profesoro ĉe la *Institut für Anglistik*, Lepsiko. Specialisto pri frazeologio.

Federico Gobbo, profesiulo pri interlingvistiko kaj esperantologio. Alvenonta profesoro en Amsterdamo.

Wim Jansen, profesiulo pri la eŭska kaj Esperanto. Emerita profesoro en Amsterdamo.

Ingrid Maier, profesoro pri la rusa lingvo ĉe Upsala universitato. Specialisto pri la rusa kaj aliaj slavaj lingvoj.

A. Giridhar Rao, fakulo pri la angla. Flue parolas la teluguan, hindian kaj urduan. *Senior Lecturer* ĉe *International Institute of Information Technology*, Hajderabado, Barato. Instruisto kaj aktivulo de la barata movado.

Keyhan Sayadpour Zanjani, asista profesoro pri infankardiologio. Prezidanto de "La Irana Esperanto-Asocio, tradukanto de "La Florejo de Saadi" al Esperanto, kunlaborinto pri la traduko de "La rakonto de Kjeŭ". Profesie li estas kardiologo en malsanulejo por infanoj.

Esther Schor, profesoro pri la angla ĉe la Universitato de Princeton, NJ, Usono. Ŝi instruas i.a. judan literaturon kaj tradukitan judan literaturon. Ŝi organizos la Esperantologian konferencon en Bonaero en 2014 kune kun *José Antonio Vergara*.

La estraro de la Akademio de Esperanto
[Numero 24 – 2013 11 23]

Seuraava numero ♦ Venonta numero

Seuraava numero ilmestyy helmikuussa. Aineisto 28.1.2014 mennessä toimitukseen. La venonta numero aperos en februaro. Artikoloj ĝis 28.1.2014 al la redakcio. Osoite/adreso: Esperantolehti/EAF, Siltasaarenkatu 15 C 65, 00530 Helsinki, s-posti/rete: <eafgazeto@esperanto.fi>.